

การพัฒนาาระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย
Development of Retrieval System for Articles in
Journal for Social Sciences Research

วรารณ ดันสกุล*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาระบบการสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย และ 2) ประเมินคุณภาพของระบบการสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 124 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระบบสืบค้นบทความที่พัฒนาขึ้นสามารถใช้งานในการสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมได้
2. คุณภาพของระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

คำสำคัญ: ระบบสืบค้น บทความ วารสารสังคมศาสตร์วิจัย

* นักวิชาการศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Abstract

The research aimed to: 1) develop retrieval system for articles in Journal for Social Sciences Research; and 2) evaluate the quality of retrieval system for articles in Journal for Social Sciences Research. The research samples were 124 master students and Ph.D. students in Nakhon Pathom Rajabhat University, derived by simple random sampling. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher. Data were analyzed with percentage, mean, and standard deviation.

The findings of this research were as follows:

1. The developed system can be used to retrieve articles in Journal for Social Sciences Research
2. The quality of the retrieval system for articles in Journal for Social Sciences Research is at the highest level, both in the overall and individual aspects.

Keywords: *retrieval system, article, Journal for Social Sciences Research*

บทนำ

วารสาร เป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกเผยแพร่อย่างสม่ำเสมอมีชื่อเรียกเฉพาะ เสนอเนื้อเรื่องในรูปแบบบทความ แบ่งเป็นคอลัมน์และมีหลายประเภทเขียนโดยผู้เขียนหลายคน อาจเป็นเรื่องในแนววิชาเดียวกันหรือไม่ก็ได้ เรื่องอาจจบในฉบับหรือต่อเนื่องกันจบในหลายฉบับก็ได้ รูปแบบของวารสารชื่อหนึ่ง ๆ มักจะเป็นแบบเดียวกัน วารสารส่วนมากมีส่วนประกอบที่คล้ายกัน ได้แก่ มีลำดับที่ของเล่ม (volume) เลขที่ของฉบับ (issue number) วันเดือนปี (date) เลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร (international standard serial number) (สุมน ถนอมเกียรติ, 2541: 30)

วารสารเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ให้ความรู้ในแต่ละสาขาวิชาเช่นเดียวกับหนังสือ แต่ลักษณะพิเศษของวารสาร คือ เนื้อหาที่นำมาเผยแพร่ในแต่ละฉบับจะเป็นเรื่องราวที่ทันสมัยทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน และผู้เขียนสามารถนำเสนอเนื้อหาได้อย่างต่อเนื่องกับเหตุการณ์ โดยเฉพาะการทดลองหรือการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ใหม่ ๆ ที่ปัจจุบันในแต่ละสาขาวิชาย่อมมีการพัฒนารูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ในการศึกษา รวมทั้งการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า จึงทำให้มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล หรือปรับปรุงทฤษฎีต่าง ๆ ในแต่ละสาขาวิชา วารสารจึงเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ นอกจากนี้ วารสารยังเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่สำคัญของหน่วยงานหรือองค์กร เพราะเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ความรู้ ความคิดและพัฒนาการที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ตลอดจนความเคลื่อนไหวในแง่มุมต่าง ๆ ของวิทยาการอันหลากหลาย การอ่านวารสารจึงเป็นสิ่งสำคัญในการติดตามความรู้ใหม่เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์สามารถเข้าถึงข้อมูลและองค์ความรู้ได้อย่างไม่มีขอบเขต จึงถือได้ว่าวารสารมีความสำคัญมากในการเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ใหม่ เป็นสื่อในการเรียนการสอน และการค้นหาคำตอบในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ทันสมัย วารสารจึงเป็นหัวใจสำคัญของห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นจะต้องจัดหาให้บริการ (มาลี อิศรานนท์, 2551: 1)

ระบบสืบค้นข้อมูลเอกสาร (information retrieval system) หมายถึง ระบบที่ทำหน้าที่จัดเก็บ ประมวลผลคำค้น และสืบค้นเอกสาร โดยในการสืบค้นเอกสารจะไม่ค้นกับเอกสารโดยตรง แต่จะสืบค้นจากตัวแทนเอกสาร หรือดัชนี (index) ข้อดีของการค้นจากดัชนีทำให้สามารถลดขนาดของการจัดเก็บเอกสาร และสามารถค้นหาได้รวดเร็วขึ้น (นิพิศ ประจักษ์เวช, 2548: 12)

ฐานข้อมูล คือ แหล่งเก็บข้อมูลที่ทำการรวบรวมจากข้อมูลดิบที่มีอยู่ โดยแปลข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปของข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการจัดเก็บ และค้นหาใช้งาน โดยในอดีตนั้นการจัดเก็บและค้นหาข้อมูลยังอยู่ในรูปแบบของไฟล์ ซึ่งทำงานได้ในระบบขนาดเล็กที่มีผู้ใช้งานอยู่เพียงหนึ่งคนหรือไม่กี่คนอันเนื่องมาจากระบบคอมพิวเตอร์ยังไม่แพร่หลาย (อรรถพล มาลัย, 2545: 5)

ระบบจัดการฐานข้อมูล คือ ซอฟต์แวร์ที่เปรียบเสมือนสื่อกลางระหว่างผู้ใช้และโปรแกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ฐานข้อมูลหรือการจัดระบบฐานข้อมูล หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ระบบจัดการฐานข้อมูล เป็นระบบที่ได้รับการสั่งการจากผู้ใช้งานแล้วทำการแปลงเป็นภาษาที่ใช้ในการสั่งงานทางคอมพิวเตอร์กับระบบฐานข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่จัดการการเข้าถึงทุกอย่างสู่ฐานข้อมูล โดยการใช้งานระบบจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) ส่วนของผู้ใช้งาน หรือผู้ต้องการค้นหาข้อมูล และ 2) ส่วนของผู้พัฒนาระบบ หรือผู้ดูแลฐานข้อมูล (อรรถพล มาลัย, 2545: 6)

การเขียนโปรแกรมเพื่อใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นการเขียนโปรแกรมบนเว็บ (Web-Base Application) โดยลักษณะที่สำคัญ คือ การแสดงผลของโปรแกรมจะอยู่บนบราวเซอร์ (Browser) ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน หรือจะใช้งานเมื่อไรก็สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา (ชาญชัย ศุภอรรถกร, 2551: 1) ในปัจจุบันการเขียนโปรแกรมบนอินเทอร์เน็ตมีโปรแกรมภาษาให้เลือกจำนวนมาก เช่น PHP ASP JSP Java เป็นต้น แต่โปรแกรมที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน คือ PHP

สุวิทย์ วงษ์บุญมาก และคณะ (2547: 135) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า สิ่งที่ผู้ใช้บริการคิดว่ามีความจำเป็นมากที่สุด คือ การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้บริการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ทุกที่ ทุกเวลา

จรรย์ญา ศุภวิทิตพัฒนา (2543: 14-15) ได้ศึกษาความพึงพอใจระบบสืบค้นรายการทรัพยากรสารสนเทศแบบออนไลน์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจระบบสืบค้นรายการทรัพยากรสารสนเทศแบบออนไลน์เนื่องจากสามารถเข้าถึงและสืบค้นข้อมูลจากชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง หรือคำสำคัญ ทำให้ง่ายต่อการสืบค้น

สุดา หมัดอะดัม (2544: 48-50) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาฐานข้อมูลวารสารเนื้อหาเต็ม ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า ฐานข้อมูลที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการจัดเก็บและค้นบทความวารสารในรูปแบบแฟ้มข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้ปฏิบัติงานสามารถเพิ่มและแก้ไขฐานข้อมูลได้ และเมื่อประเมินประสิทธิภาพของฐานข้อมูลพบว่า กลุ่มผู้ใช้บริการประเมินว่าระบบมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง

วารสารสังคมศาสตร์วิจัย (Journal for Social Sciences Research) เกิดจากความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดระยอง 4 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม และมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ วารสารสังคมศาสตร์วิจัยเน้นการนำเสนอบทความวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มีกำหนดตีพิมพ์วารสารปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มิถุนายน และฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม โดยปัจจุบันเน้นการตีพิมพ์เป็นรูปเล่ม ซึ่งต้องใช้งบประมาณในการตีพิมพ์และเผยแพร่วารสาร และมีข้อจำกัดในการถึงบทความของผู้ที่ต้องการสืบค้น เนื่องจากจำนวนที่ตีพิมพ์มีจำกัด อาจชำรุดและสูญหายได้ง่าย อีกทั้งในการสืบค้นบทความจะต้องเปิดอ่านที่ละบทความ จึงทำให้ผู้สืบค้นเสียเวลาในการสืบค้นบทความที่สนใจ

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการดำเนินงานวารสารสังคมศาสตร์วิจัยจึงสนใจที่จะนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบการสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมให้นักศึกษาและบุคคลทั่วไปได้มีโอกาสเข้าถึงบทความได้ง่าย และสามารถสืบค้นบทความตรงตามประเด็นที่สนใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบการสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย
2. เพื่อประเมินคุณภาพของระบบการสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การพัฒนาระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย และการประเมินคุณภาพระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

1. การพัฒนาระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

1.1 ใช้ระบบการจัดการเนื้อหาของเว็บไซต์ (Content Management System: CMS) เป็นเครื่องมือในการเขียนและพัฒนาระบบ ซึ่งโครงสร้างของระบบการออกแบบ และการพัฒนาสามารถทำได้ โดย CMS มีหน้าที่หลัก คือ การสร้างเนื้อหา การบริหารจัดการเนื้อหา หน้าตาของเว็บไซต์ จัดการด้านความปลอดภัย และผู้ใช้งาน เป็นต้น

1.2 พัฒนาระบบโดยเลือกใช้ระบบการจัดการเนื้อหาของเว็บไซต์ (CMS) แพลตฟอร์ม Drupal และทำการติดตั้งโมดูลเสริมเพื่อเข้ามาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการคลังข้อมูลเรียกว่า “Module Biblio”

1.3 ใช้ฐานข้อมูล MySQL ในการจัดเก็บฐานข้อมูลวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

1.4 รวบรวมข้อมูลของบทความ ได้แก่ ชื่อวารสาร ชื่อผู้เขียนบทความ ปีที่เผยแพร่ ปีวารสาร ฉบับที่วารสาร คำสำคัญ บทคัดย่อ และ URL ที่อยู่ของบทความวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

1.5 นำเข้าข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดลงในฐานข้อมูลวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

1.6 จัดทำคู่มือการใช้ระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

2. การประเมินคุณภาพระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

ประเมินคุณภาพระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัยโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งทดสอบจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ปีการศึกษา 2560 จำนวน 222 คน (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2560: 79)

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ปีการศึกษา 2560 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970: 608 อ้างถึงใน สุวิมล ติรกาพันธ์, 2557: 179-180) ได้กลุ่ม

ตัวอย่าง จำนวน 144 คน ซึ่งสามารถเก็บข้อมูลได้ 124 คน คิดเป็นร้อยละ 86.11 ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การสอบถามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อความเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาที่กำลังศึกษา และความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 การประเมินคุณภาพของระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย เป็นการสอบถามระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพของระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย ประกอบด้วย 1) ความสะดวกในการเข้าถึงระบบสืบค้น 2) มีลักษณะโดยรวมที่น่าสืบค้น 3) ภาษาที่ใช้มีความเข้าใจง่าย 4) มีความหลากหลายในวิธีการค้นหา 5) ความรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการ 6) ความตรงของข้อมูลที่ได้รับจากการสืบค้น 7) ความเพียงพอเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อมูลที่แสดง 8) ความสะดวกในการใช้โปรแกรมระบบสืบค้น 9) ประโยชน์ที่ได้รับจากระบบสืบค้น และ 10) คุณภาพโดยรวมของระบบสืบค้น ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้ระดับดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อคุณภาพของระบบสืบค้นบทความมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อคุณภาพของระบบสืบค้นบทความมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อคุณภาพของระบบสืบค้นบทความปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อคุณภาพของระบบสืบค้นบทความน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อคุณภาพของระบบสืบค้นบทความน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนการสร้างและการพัฒนา ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษา แนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบ สืบค้นบทความ

ขั้นที่ 2 กำหนดรูปแบบและโครงสร้างของแบบสอบถาม และจัดทำเป็นข้อกระทง คำถามสำหรับการวิจัย

ขั้นที่ 3 นำกระทงคำถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบ ความตรง (validity) ของเนื้อหาและภาษา ข้อกระทงคำถามแล้วหาดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดย เลือกเฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีเท่ากับ 0.75 และ 1.00 ขึ้นไป เป็นการสอบถามระดับความ คิดเห็นต่อคุณภาพของระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย จำนวน 10 ข้อ

ขั้นที่ 4 แก้ไขข้อกระทงคำถามแล้วจัดทำแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่รับกลับคืนมา ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง (reliability) ของข้อกระทงคำถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ Cronbach (1970: 161 อ้างถึงใน สุวิมล ติรภานันท์, 2557: 156) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.90

ขั้นที่ 7 จัดทำแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยขอความร่วมมือให้นักศึกษาระดับปริญญาโทหรือ ปริญญาเอกที่มาติดต่อที่งานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ทดลองใช้ระบบ สืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัยที่สร้างขึ้น และตอบแบบสอบถาม ในระหว่าง วันที่ 18 พฤษภาคม 2561 ถึง วันที่ 17 มิถุนายน 2561 ซึ่งสามารถเก็บข้อมูลได้ ทั้งหมด 124 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.11

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบที่ได้จากการเก็บรวบรวมไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยค่าสถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การหาร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย ใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2556: 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความว่า ระดับคุณภาพของระบบสืบค้นบทความอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความว่า ระดับคุณภาพของระบบสืบค้นบทความอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 แปลความว่า ระดับคุณภาพของระบบสืบค้นบทความอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความว่า ระดับคุณภาพของระบบสืบค้นบทความอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 แปลความว่า ระดับคุณภาพของระบบสืบค้นบทความอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

1. การพัฒนาระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

ผลจากการดำเนินการพัฒนาระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย ทำให้ได้ระบบสำหรับการใช้งาน 2 ส่วน คือ 1) ฐานข้อมูลบทความวารสารสังคมศาสตร์วิจัย สำหรับการใช้งานของผู้ดูแลระบบ และ 2) การสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัยสำหรับผู้สืบค้น

1.1 ฐานข้อมูลบทความวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

การพัฒนากระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย ผู้ดูแลระบบต้องมีการบันทึกข้อมูลบทความในฐานข้อมูลบทความวารสารสังคมศาสตร์วิจัย โดยระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถบันทึกข้อมูลบทความในฐานข้อมูลได้ดังนี้

1) เข้าสู่เว็บไซต์ฐานข้อมูลบทความวารสารสังคมศาสตร์วิจัย โดยใช้ URL: <http://r2r.npru.ac.th/jssr/> จากนั้นลงทะเบียนเข้าสู่ระบบ

2) เมื่อเข้าสู่ระบบได้สำเร็จ เลือกประเภทสิ่งพิมพ์ที่จะเพิ่มข้อมูลลงในฐานข้อมูล

3) บันทึกข้อมูลลงในฐานข้อมูล ได้แก่ ชื่อบทความ ชื่อผู้เขียนบทความ บทคัดย่อ ปีที่เผยแพร่ ปีวารสาร ฉบับที่วารสาร URL ที่อยู่ของบทความ คำสำคัญ

4) เมื่อกรอกข้อมูลพื้นฐานของบทความแล้ว ทำการเผยแพร่บทความสู่เว็บไซต์สำหรับระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

5) หากมีการบันทึกข้อมูลบทความลงในฐานข้อมูลแล้วสามารถแก้ไขข้อมูลได้ โดยการค้นหาบทความที่ต้องการแก้ไข เมื่อพบบทความแล้ว ให้เลือกเมนู Edit และทำการแก้ไขและบันทึกข้อมูลตามต้องการ

6) หากต้องการลบข้อมูลบทความที่มีการบันทึกข้อมูลบทความลงในฐานข้อมูลแล้วสามารถลบได้ โดยการค้นหาบทความที่ต้องการลบ เมื่อพบบทความแล้ว ให้เลือกเมนู Edit และทำการลบข้อมูล ซึ่งเมื่อลบข้อมูลแล้วจะไม่สามารถเรียกข้อมูลกลับได้ ดังนั้นผู้ใช้งานระบบฐานข้อมูลจะต้องระมัดระวังในการแก้ไขหรือลบข้อมูล

1.2 การสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

การใช้งานระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย สามารถทำได้ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) การเริ่มใช้งานให้เข้าสู่เว็บไซต์

<http://r2r.npru.ac.th/jssr/?q=biblio>

2) การสืบค้นบทความ สามารถทำได้ 2 แบบ ดังนี้

2.1) การสืบค้นแบบไม่ระบุคำค้น

กรณีที่ผู้สืบค้น ไม่ต้องการระบุคำค้น ผู้สืบค้นสามารถเลื่อนดู เพื่อหาบทความที่สนใจจากหน้าเว็บไซต์ เมื่อพบบทความที่สนใจ ให้คลิกที่ชื่อบทความ เพื่อดูรายละเอียดของบทความ

2.2) การสืบค้นแบบระบุคำค้น

หากผู้สืบค้นต้องการระบุคำค้น เช่น ปีที่เผยแพร่ ชื่อผู้เขียน บทความ ปีวารสาร ฉบับที่วารสาร คำสำคัญ สามารถทำได้โดยคลิกเลือกที่เมนู Search และกรอกคำค้นในช่องค้นหา จากนั้นคลิก “ค้นหา” ระบบจะแสดงข้อมูลบทความที่มีชื่อตามคำค้นที่ผู้สืบค้นค้นหา เมื่อพบบทความที่ต้องการแล้ว ผู้สืบค้นสามารถดูรายละเอียดของบทความได้ โดยคลิกที่ชื่อบทความ

3) เมื่อพบบทความที่ต้องการแล้ว ผู้สืบค้นสามารถดูรายละเอียดของบทความได้โดยคลิกที่ชื่อบทความ ระบบจะแสดงรายละเอียดของบทความ ได้แก่ ชื่อบทความ ปีที่พิมพ์ ชื่อผู้แต่ง ปีวารสาร ฉบับวารสาร คำสำคัญ บทคัดย่อ และที่อยู่บทความ (URL) ซึ่งสามารถเข้าไปอ่านบทความฉบับเต็มได้ และจากหน้าจอที่แสดงข้อมูลนี้ ผู้สืบค้นสามารถสืบค้นเชื่อมโยงไปยังบทความอื่นที่มีชื่อผู้แต่งหรือคำสำคัญเดียวกันได้ โดยคลิกชื่อผู้แต่งหรือคำสำคัญ ระบบก็จะแสดงผลการสืบค้นต่อไปยังบทความที่เกี่ยวข้อง

2. การวิเคราะห์คุณภาพของระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 124 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 124)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	47	37.90
หญิง	77	62.10
รวม	124	100.00
2. อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	59	47.58
31-40 ปี	36	29.03
41-50 ปี	26	20.97
51-60 ปี	3	2.42
มากกว่า 60 ปี	0	0.00
รวม	124	100.00
3. ระดับที่กำลังศึกษา		
ปริญญาโท	118	95.16
ปริญญาเอก	6	4.84
รวม	124	100.00
4. ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต		
เป็นผู้เริ่มใช้	0	0.00
พอใช้	41	33.06
ดี	83	66.94
ดีมาก	0	0.00
รวม	124	100.00
รวม	124	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 124 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 62.10 อายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 47.58 กำลังศึกษาระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 95.16 และมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับดี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 66.94

ตอนที่ 2 การประเมินคุณภาพของระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพของระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย ปรากฏดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของระบบสืบค้นบทความ

(n = 124)

คุณภาพของระบบสืบค้นบทความ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ความสะดวกในการเข้าถึงระบบสืบค้น	4.77	0.43	มากที่สุด
2. มีลักษณะโดยรวมที่น่าสืบค้น	4.53	0.50	มากที่สุด
3. ภาษาที่ใช้มีความเข้าใจง่าย	4.54	0.50	มากที่สุด
4. มีความหลากหลายในวิธีการค้นหา	4.61	0.49	มากที่สุด
5. ความรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการ	4.68	0.47	มากที่สุด
6. ความตรงของข้อมูลที่ได้รับจากการสืบค้น	4.75	0.43	มากที่สุด
7. ความเพียงพอเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อมูลที่แสดง	4.66	0.48	มากที่สุด
8. ความสะดวกในการใช้โปรแกรมระบบสืบค้น	4.54	0.50	มากที่สุด
9. ประโยชน์ที่ได้รับจากระบบสืบค้น	4.85	0.36	มากที่สุด
10. คุณภาพโดยรวมของระบบสืบค้น	4.71	0.46	มากที่สุด
รวม	4.66	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงว่าระดับคุณภาพของระบบสืบค้นบทความ โดยภาพรวม มีระดับคุณภาพมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพเท่ากับ 4.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับคุณภาพมากที่สุดทุกข้อ โดยสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ประโยชน์ที่ได้รับจากระบบสืบค้น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36) ความสะดวกในการเข้าถึงระบบสืบค้น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43) ความตรงของข้อมูลที่ได้รับจากการสืบค้น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43) คุณภาพโดยรวมของระบบสืบค้น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46) ความรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47) ความเพียงพอเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อมูลที่แสดง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48) มีความหลากหลายในวิธีการค้นหา (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49) ภาษาที่ใช้มีความเข้าใจง่าย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50) ความสะดวกในการใช้โปรแกรมระบบสืบค้น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50) และมีลักษณะโดยรวมที่น่าสืบค้น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50)

สรุปผลการวิจัย

จากการพัฒนาระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย พบว่า เป็นระบบที่สามารถใช้งานในการสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมได้ โดยสามารถสืบค้นด้วยคำค้นประเภท ชื่อผู้เขียนบทความ ปีที่เผยแพร่ ปีวารสารฉบับที่วารสาร คำสำคัญ หรือไม่ระบุคำค้นได้ และจากการประเมินคุณภาพของระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัยที่พัฒนาขึ้น โดยการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 124 คน พบว่า ระดับคุณภาพของระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย ทั้งในภาพรวมและรายด้าน มีระดับคุณภาพมากที่สุด โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพเท่ากับ 4.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47

อภิปรายผล

จากการประเมินคุณภาพของระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัยพบว่า ระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัยมีคุณภาพระดับมากที่สุด สอดคล้องกับสุดา หมัดอะดัม (2544: 48-50) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาฐานข้อมูลวารสารเนื้อหาเต็มของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า กลุ่มผู้ใช้บริการประเมินว่าระบบมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง

การที่กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัยมีคุณภาพระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ซึ่งส่วนใหญ่มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับดี และมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจากการเรียนในรายวิชาเสริมด้านคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมเป็นพื้นฐาน ทำให้สามารถเข้าใจการใช้งานระบบได้โดยง่าย สามารถสืบค้นบทความได้จากหลายวิธี เช่น สืบค้นจากชื่อผู้เขียนบทความ คำสำคัญ ปีที่เผยแพร่ปีวารสาร ฉบับที่วารสาร หรือไม่ระบุคำค้นได้ และสามารถเข้าถึงบทความฉบับเต็มของวารสารได้ สอดคล้องกับจรัญญา ศุภวิจิตพัฒนา (2543: 14-15) ที่ได้ศึกษา พบว่าผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจระบบสืบค้นรายการทรัพยากรสารสนเทศแบบออนไลน์ เนื่องจากสามารถเข้าถึงและสืบค้นข้อมูลจากชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง หรือคำสำคัญ ทำได้ง่ายต่อการสืบค้น

อีกทั้งในปัจจุบันการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตทำได้ง่าย สามารถใช้งานได้ทุกที่และทุกเวลาที่ผู้ใช้งานต้องการ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมยังมีการให้บริการอินเทอร์เน็ตในมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษาทุกคนอีกด้วย นักศึกษาส่วนใหญ่จึงมีความคุ้นเคยในการใช้อินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดความสะดวกในการเข้าถึงระบบสืบค้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิทย์ วงษ์บุญมาก และคณะ (2547: 135) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า สิ่งที่ผู้ใช้บริการคิดว่าจะมีความจำเป็นมากที่สุดคือ การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้บริการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ทุกที่ ทุกเวลา

นอกจากนี้ผู้ที่ศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกทุกคนมีความจำเป็นต้องสืบค้นเอกสาร บทความ หรืองานวิจัย จึงทำให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 เมื่อนำระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัยไปใช้ ควรมีการบรรจุข้อมูลบทความในฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

1.2 ควรดำเนินการให้สามารถลิงก์เข้าใช้งานระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัยได้จากเว็บไซต์ของงานบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการวารสารสังคมศาสตร์วิจัย

1.3 ควรประชาสัมพันธ์เผยแพร่ระบบสืบค้นบทความในวารสารสังคมศาสตร์วิจัยให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทราบ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการศึกษาต่อไปอาจศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่กว้างขึ้น เช่น นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภูมิภาคตะวันตก อาจารย์ หรือผู้สนใจทั่วไป

2.2 ควรมีการพัฒนาระบบให้มีเมนูการใช้งานเป็นภาษาไทยด้วย เพื่อให้ผู้ใช้งานระบบสามารถเข้าใจความหมายของภาษาที่ใช้ในระบบมากยิ่งขึ้น

2.3 สำหรับการนำระบบไปใช้ สามารถประยุกต์พัฒนาไปใช้งานในการสืบค้นข้อมูลอื่น ๆ ได้ เช่น ข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลบทความคัดย่อวิทยานิพนธ์ ข้อมูลวิทยานิพนธ์ หรือเอกสารทางวิชาการ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- จรรย์ญา สุภวิทิตพัฒนา. (2543). การสืบค้นรายการทรัพยากรสารนิเทศจากระบบ OPAC ของนิสิตในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาญชัย ศุภอรรรถกร. (2551). คู่มือเรียนเขียนเว็บอ็คอมเมอร์ซด้วย PHP+MySQL (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ซัคเซส มีเดีย.
- นิพิธ ประจักษ์เวช. (2548). ระบบสืบค้นรายงานการค้นคว้าอิสระของนิสิตปริญญาโท เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. (2560). รายงานประจำปี 2560. นครปฐม: กองนโยบาย และแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- มาลี อิศรานนท์. (2551). การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ในสำนักหอสมุดกลาง ของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุดา หมัดอะตัม. (2544). การพัฒนาฐานข้อมูลวารสารเนื้อหาเต็ม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- สุนน ถนอมเกียรติ. (2541). การใช้ห้องสมุดและแหล่งสารนิเทศ. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาฝ่ายเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สุวิทย์ วงษ์บุญมาก และคณะ. (2547). รายงานการวิจัย เรื่อง โครงการห้องสมุดมีชีวิต. กำแพงเพชร: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2557). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรรถพล กล้วย. (2545). ระบบสืบค้นสารสนเทศวิทยานิพนธ์วิศวกรรมโยธา.
วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

